

K. K. H. Bányaművelési Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. (1034 Budapest, Tímár u. 25.)
Hatás-Kör 2000 Mérnöki Szolgáltató Kft. (3527 Miskolc, Lajos Árpád utca 19.)

Vác IV. - homok, kavics védnevű bányatelek felülvizsgálata élővilág-védelmi és tájvédelmi vizsgálata

2025

(Piros madárbirs-*Cotoneaster integerrimus* Medic.)

Készítette: Mercsák József László
élővilág-védelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012

Tartalomjegyzék

1. A vizsgált terület bemutatása.....	3
2. A vizsgált bányatelek természeti állapota.....	3
3. A területen található növénytársulások, növényfajok.....	4
4. A területen megfigyelt állatfajok	7
5. A tájkép változása, értékelése.....	11
6. A vizsgálat összefoglalása.....	11
7. Felhasznált irodalom.....	13
8. Fényképmelléklet.....	13
9. Egyéb melléklet.....	14

Vác IV. - homok, kavics védnevű bányatelek felülvizsgálata élővilág-védelmi és tájvédelmi vizsgálata

1. A vizsgált terület bemutatása:

Vác, város Közép-Magyarország régióban, Pest vármegyében, a Váci járásban, annak székhelye, a Duna folyó bal partján, a Dunakanyarban, ennek központja.

Vonzó az idegenforgalma, kereskedelmi, közlekedési és ipari központ, iskolaváros, püspöki székhely. Mindezek mellett kevesebb mezőgazdasági hasznosítású szántó és erdő területtel is rendelkezik.

A város határa 61.60 km², lakossága 34.001 fő (2024.01.01), teljes infrastruktúrával ellátott. Tengerszint feletti magassága: 107-146 m.

Földrajzi elhelyezkedés: Vác város, az Alföld nagytájban, a Duna melléke középtájban, a Dunavölgy északi része kistájban, helyezkedik el. Alapköze pleisztocén hordalékkúp kavics és homokból, felszínen futóhomokkal, helyenként vékony, homokos löszköpennyel. Felszínét rozsdabarna erdőtalaj borítja.

Klíma adatok:

Évi napsütéses órák száma: 1.900 óra

Évi felhőzet: 60%

Derült napok száma: 70 nap

Borult napok száma: 120 nap

Ködös napok száma: 60 nap

Évi középhőmérséklet: 10,0 C°

Fagyos napok száma: 90 nap

Átlagos évi legmagasabb hőmérséklet: 35,0 C°

Átlagos évi legalacsonyabb hőmérséklet: - 18,0 C°

Évi párányomás: 7,2 mm

14 órás légnedvesség évi átlaga: 60%

Évi csapadékeloszlás: 600 mm

Havas napok évi száma: 25 nap

Szélirány évi gyakorisága (*Budapest állomás adatai*): ÉNy-Ny-É-ÉK-DK-DNy-D-K

Évi tengerszinti légnyomás: 1016.6 hPa

A bányatelek és környezete

A Vác IV. - homok, kavics védnevű, bányatelek a Vác város középpontjától (*légvonalban*) 3,5 km-re délre, a Váciiget, városrészben, 14 ha 750 m² -en fekszik, bekerített és őrzött területen.

Északról ipari hasznosítású, délről pihenő és üdülőövezet (*horgásztó*), keletről és nyugatról kertés lakóházak határolják, tengerszint feletti magassága: 110-113 m.

A vizsgált (25,0 ha) területen építési-bontási területekről szállított hulladékok deponálása, majd válogatás (*idegen anyagok eltávolítása*) után az ellenőrzött anyagot a meglevő bányató rekultivációjához, feltöltésre használják. a bányató feltöltése keleti irányból történik a nyugati irányban.

2. A vizsgált bányatelek természeti állapota

A Vác IV. - homok, kavics védnevű, bányatelek területe teljes átalakítás állapotában található, bányászati tevékenység nem folyik, hanem a területen építési-bontási területekről szállított

hulladékok deponálása, majd válogatás után az ellenőrzött anyagot a meglevő bányató rekultivációjához, feltöltésre használják. a bányató feltöltése keleti irányból történik a nyugati irányban.

A vizsgált terület és környezete az évszázadok óta tartó emberi tevékenység következtében teljesen átalakult. A korábbi időszakban főleg szántóföldi hasznosítás, később a telkesítés, majd napjainkban az ipari tevékenység következtében. A szántóföldi gazdálkodás és a bányaművelés következtében jellemzően csak gyomnövénytársulások és a spontán cserjésedő és mesterségesen erdősített területen, tájidegen és csak részben őshonos fás és lágyszárú növényfajok élnek. A Természetvédelmi Információs Rendszer adatai alapján a vizsgált (25,0 ha) terület nem áll országos és helyi természetvédelmi oltalom alatt, nem része a Natura 2000 és az Országos Ökológiai Hálózatnak, nem található rajta egyedi tájképi érték.

3. A bányatelek területén található növénytársulások, növényfajok

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytársulások uralták. A folyópartokat kísérő nádasokat és bokorfüzeseket előbb fűz-nyár, majd a magasártérekben tölgy-kőris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártársulásait a partok felé nádasok, magassásos-zsombékosok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti társulások ártéri síkságainkon is jelentősen visszaszorultak, helyüket később rétek, legelők és alacsony termőképességű szántók foglalták el.

Flóratartomány: A terület a Pannóniai flóratartományba (*Pannonicum*) tartozik.

Flóraidék: Az Alföld flóraidéke (*Eupannonicum*)

Flórajárás: A Dunavidék (*Prematricum*) flórajárás része.

Vegetáció jellemzése

A felülvizsgálandó területet korábban szántóként művelhették, mára az eredeti vegetáció teljesen eltűnt, átalakított, a vegetációját jellemzően csak gyomtársulások és gyomfajok jellemzik.

Társulások és a társulásokat jellemző növényfajok ismertetése

1. Útszéli szikár gyomnövényzet (*Sisymbrietalia* J. Tx. in Lohm. & al. 1962)

Ezen belül: Betyárkóró-keszegsaláta társulás (*Erigeronto-Lactucetum serriolae* Lohm. in Oberd. 1957)

Jellemző növényei: Tömegesen fordul elő a betyárkóró (*Erigeron canadensis*) és a keszeg saláta (*Lactuca serriola*).

2. Taposott gyomnövényzet /*Polygano arenastri-Poetea annuae* Rivas-Martinez 1975 corr. Rivas-Martinez & al. 1991)

Ezen belül: Angol perje-nagy útifű társulás (*Lolio-Plantaginetum majoris* Beger 1930)

Jellemző növényei: A bányába vezető földút mentén jellemző az angol perje (*Lolium perenne*), de gyakori a lándzsás (*Plantago lanceolata*) és nagy útifű (*Plantago major*).

3. Nádas társulások (*Phragmition austrakis* Koch 1926)

Ezen belül: Széleslevelű gyékényes (*Typhetum latifoliae* G. Lang 1973)

Keskenylevelű gyékényes (*Typhetum angustifoliae* /Soó 1927/ Pignatti 1953)

Nádas (*Phragmitetum communis* Soó 1927 em. Schmale 1939)

Jellemző növényei: Gyakori a nád (*Phragmites australis*) a széleslevelű (*Typha latifolia*) és a keskenylevelű gyékénnyel (*Typha angustifolia*). A keskenylevelű gyékényesre jellemző a

keskenylevelű gyékény (*Typha angustifolia*) nagy mennyisége és a széleslevelű (*Typha latifolia*) gyékényesre ennek a fajnak a tömeges jelenléte.

4. Puhafaligetek (*Salicion albae* Soó 1930 em. Müll. Et Görs 1958)

Ezen belül: Fűzligetek (*Leucojo aestivi-Salicetum albae* Kevey in Borhidi & Kevey 1996)

Jellemző növényei: A fűzligetekben domináns a törékeny fűz (*Salix fragilis*), a fehér fűz (*Salix alba*).

Növényfajok

(TVK – Természetvédelmi kategóriák /Simon 1988/, SzMT – Szociális Magatartás Típusok /Borhidi 1993/ feltüntetésével)

Nr.	Latin név	Magyar név	TVK	SzMT
1,	<i>Acer campestre</i> L.	mezei juhar	K	G
2,	<i>Achillea millefolium</i> L.	közönséges cickafark	TZ	DT
3,	<i>Ailanthus altissima</i> (Mill.) Swingle	bálványfa	G	AC
4,	<i>Asclepias syriaca</i> L.	selyemkóró	GY	AC
5,	<i>Agropyron repens</i> (L.) P.B.	közönséges tarackbúza	GY	RC
6,	<i>Amaranthus retroflexus</i> L.	szőrös disznóparéj	GY	RC
7,	<i>Ambrosia artemisiifolia</i> L.	parlagfű	GY	AC
8,	<i>Anchusa officinalis</i> L.	orvosi atracél	GY	DT
9,	<i>Arctium lappa</i> L.	közönséges bojtorján	GY	W
10,	<i>Artemisia campestris</i> L.	mezei üröm	K	G
11,	<i>Artemisia vulgaris</i> L.	fekete üröm	GY	W
12,	<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) Presl.	franciaperje	TZ	DT
13,	<i>Asclepias syriaca</i> L.	selyemkóró	GY	AC
14,	<i>Atriplex hortensis</i> L.	kerti laboda	GY	I
15,	<i>Ballota nigra</i> L.	peszterce	GY	W
16,	<i>Berteroa incana</i> (L.) DC.	hamuka	GY	W
17,	<i>Calamagrostis epigeios</i> (L.) Roth	siskanádtippan	TZ	RC
18,	<i>Carduus acanthoides</i> L.	útszéli bogáncs	GY	W
19,	<i>Celtis occidentalis</i> L.	nyugati ostorfa	G	I
20,	<i>Centaurea calcitrapa</i> L.	úti imola	GY	W
21,	<i>Centaurea jacea</i> L.	régi imola	TZ	G
22,	<i>Chenopodium urbicum</i> L.	faluszéli libatop	GY	W
23,	<i>Cichorium intybus</i> L.	mezei katángkóró	GY	W
24,	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop.	mezei aszat	GY	RC
25,	<i>Consolida regalis</i> L.	szarkaláb	GY	W
26,	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	apró szulák	GY	RC
27,	<i>Crataegus monogyna</i> L.	egybibés galagonya	K	G
28,	<i>Crepis rhoedifolia</i> M. B.	pipacslevelű zörgőfű	GY	W
29,	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers.	csillagpázsit	TZ	RC
30,	<i>Dactylis glomerata</i> L.	csomós ebír	TZ	DT
31,	<i>Daucus carota</i> L.	murok	TZ	DT
32,	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) P. B.	közönséges kakaslábű	GY	AC
33,	<i>Echium vulgare</i> L.	terjőke kígyószisz	TP	W
34,	<i>Elaeagnus angustifolia</i> L.	keskenylevelű ezüstfa	G	I
35,	<i>Erigeron canadensis</i> L.	kanadai küllőrojt	GY	AC

36,	<i>Erodium cicutarium</i> (L.) L'Hérit.	bürök gémmor	GY	W
37,	<i>Eryngium campestre</i> L.	mezei irigó	TZ	DT
38,	<i>Fragaria viridis</i> Duch.	csattogó számoça	K	G
39,	<i>Fraxinus excelsior</i> L.	magas kőr	K	C
40,	<i>Galium mollugo</i> L.	közönséges galaj	K	G
41,	<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	lepényfa	G	I
42,	<i>Glyceria maxima</i> (Hartm) Holmbg.	vízi harmatkása	E	C
43,	<i>Heliotropium europaeum</i> L.	európai kunkor	GY	W
44,	<i>Hibiscus trionum</i> L.	varjúmák	GY	W
45,	<i>Hypericum perforatum</i> L.	közönséges orbáncfű	TZ	DT
46,	<i>Lactuca saligna</i> L.	szálaslevelű saláta	TZ	DT
47,	<i>Lactuca serriola</i> L.	keszeg saláta	GY	W
48,	<i>Lathyrus tuberosus</i> L.	gumós lednek	GY	W
49,	<i>Linaria genistifolia</i> (L.) Mill.	rekettyel. gyujtoványfű	K	G
50,	<i>Linaria vulgaris</i> Mill.	gyujtoványfű	TZ	W
51,	<i>Lolium perenne</i> L.	angolperje	GY	DT
52,	<i>Lotus tenuis</i> W. et K.	sziki kerep	K	DT
53,	<i>Malva pusilla</i> Sm	apró mályva	GY	W
54,	<i>Medicago sativa</i> L.	takarmánylucerna	G	I
55,	<i>Melandrium album</i> (Mill.) Garcke	fehér mécsvirág	GY	W
56,	<i>Melilotus officinalis</i> (L.) Pall.	orvosi somkóró	TZ	W
57,	<i>Oenothera biennis</i> L.	parlagi ligetszépe	GY	W
58,	<i>Petrorhagia prolifera</i> (L.) Ball et Heyw.	aszúszegfű	K	G
59,	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Trin.	nád	E	C
60,	<i>Plantago lanceolata</i> L.	lándzsás útifű	TZ	DT
61,	<i>Plantago major</i> L.	nagy útifű	GY	W
62,	<i>Poa annua</i> L.	egynyári perje	GY	RC
63,	<i>Poa pratensis</i> L.	réti perje	TZ	C
64,	<i>Populus canescens</i> L.	szürkenyár	E	C
65,	<i>Portulaca oleracea</i> L.	kövér porcsin	GY	W
66,	<i>Potentilla argentea</i> L.	ezüst pimpó	TZ	DT
67,	<i>Prunus spinosa</i> L.	kökény	TZ	C
68,	<i>Robinia pseudo-acacia</i> L.	akác	G	I
69,	<i>Rosa canina</i> L.	gyepű róza	K	G
70,	<i>Rubus caesius</i> L.	hamvas szeder	TZ	DT
71,	<i>Salix alba</i> L.	fehér fűz	E	C
72,	<i>Salix cinerea</i> L.	rekettye fűz	E	C
73,	<i>Salix fragilis</i> L.	törékeny fűz	K	G
74,	<i>Sambucus nigra</i> L.	fekete bodza	GY	DT
75,	<i>Setaria viridis</i> (L.) P.B.	zöldes muhar	GY	W
76,	<i>Solidago gigantea</i> Ait.	magas aranyvesző	K	AC
77,	<i>Sonchus oleraceus</i> L.	szelíd csorbóka	GY	W
78,	<i>Stenactis annua</i> (L.) Nees.	seprence	TZ	AC
79,	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wiggers	pongyola pitypang	GY	RC
80,	<i>Tilia platyphyllos</i> Scop.	nagylevelű hárs	K	C
81,	<i>Tilia tomentosa</i> Mönch	ezüst hárs	K	C
82,	<i>Tragopogon dubius</i> Scop.	nagy bakszakáll	TZ	DT
83,	<i>Trifolium arvense</i> L.	tarlóhere	GY	DT
84,	<i>Typha angustifolia</i> L.	keskenylevelű gyékény	E	C

85,	<i>Typha latifolia L.</i>	széleslevelű gyékény	E	C
86,	<i>Ulmus minor Mill.</i>	mezei szil	K	G
87,	<i>Urtica dioica L.</i>	nagy csalán	TZ	DT
88,	<i>Verbascum phlomoides L.</i>	szőszös ökörfarkkóró	TZ	W

Vegetáció értékelése természetvédelmi (TVK) kategóriák alapján

I. Természetes állapotokra utaló	TVK	Fajszám	%
unikális fajok	U	0	0%
fokozottan védett fajok	KV	0	0%
védett fajok	V	0	0%
társulásalkotó fajok	E	5	6,0%
kísérő fajok	K	14	16,0%
pionír fajok	TP	1	1,0%
II. Degradációra utaló			
zavarástűrő fajok	TZ	21	24,0%
adventív fajok	A	0	0%
gazdasági növények	G	6	7,0%
gyomfajok	GY	41	46,0%
Összesen:		88 faj	100 %

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotra utalók közül dominánsak a kísérő fajok (16,0%) majd a társulásalkotó fajok (6,0%), és a pionír fajok (1,0%).

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (46,0%), majd a zavarástűrő fajok követik (24,0%), majd a gazdasági (7,0%)-ban.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett és adventív növényfaj!

4. A bányatelek területén megfigyelt állatfajok

A felmérés időpontjában az állatfajok szaporodása már befejeződött, tartott a vonulás, de az átvonuló és áttelelő fajok a vizsgált területen és a határos, gyomnövényekkel fedett területeken és a levegőben tartózkodtak. Az állatok faj és egyedszáma a jelen környezeti állapotoknak megfelelő.

A vizsgálat alapján a természet és tájvédelmi előírások szerint történik a bányatelek területén történő tevékenység. A bányatelek területén bányászati tevékenység nem történt. Folyamatosan történik a bányató feltöltése a tervezési térkép szerint keletről – nyugati irányba. A bányatavon látott és ismertetett fajok számára biztosított az élettér, jelentős nagyságú területet fed le a nádas-gyékényes partszegély, a víz tiszta és jól látható a mederfenék. A zavartalanság biztosított, az északi határon vezető közút járművei keltette zaj hatása sem jelentős. A tiszta vízből kiálló köveken 1 pl mocsári és három vörösfülű ékszeretknős napozott. A madárfaajok már nem énekeltek, a megfigyelésük a levegőben történt.

Az természet és tájvédelmi előírások betartása a bánya jelenlegi állapotában megfelelő.

Az érvényes jogszabályi előírások

A Pest Megyei Kormányhivatal PE/KTF/36645-19/2015 számú határozata a környezet védelmi engedélyhez a következő védelmi előírásokat fogalmaztak meg:

4.2. A partmenti vizes élőhelyek kialakítása a meddő visszatöltés mellett, meddő anyagot tartalmazó lencsék visszahagyásával is történhet

4.3. A víz gerinctelenek, kételtűek, hullók és nádi énekesmadarak védelme miatt visszamaradó tó felületén engedni kell a vízi növényzet, különösen a nádas spontán megtelepedését.

4.4. A tavakat határoló, a térségre jellemző síkvidéki felszínből kiemelkedő, meddőt tartalmazó védőtöltések kitermelését követő maghagyása tájvédelmi szempontból nem elfogadható. A meddőanyaggal a természetközeli vizes élőhelyeket és a tagolt partvonalat kell kialakítani, illetve a visszatöltéssel csökkenteni szükséges a szabad víztükör felületét a talajvíztő párolgásának mérséklése érdekében.

4.5. Tilos a partszegély olyan alakítása, amely valamilyen mesterséges partvonalat eredményezne. (pl. *betonnal, térkővel, zúzákkal való kitöltés, szegélyalakítás*). A kotrással kikerülő nagyobb méretű kövekből (*kulé*) tilos kőhányást képezni a víz alatt, mivel az megnehezíti a vízparti vegetáció megtelepedését.

4.6. A telepesen fészkelő madarak által esetlegesen létesített telephelyeket, a költési idő alatt (*április 15. – augusztus 15. között*) zavarás nem érheti, a fészkelés zavartalanságának biztosításához a telephelyek körül legalább 30 méteres védőzónát fenn kell tartani.

4.7. A tóba idegenhonos halfajok betelepítése tilos. Ettől eltérni csak a halászati hatóság jogerős telepítést engedélyező határozata alapján lehet.

4.8. Haltelepítéskor a halszállítmányokat át kell vizsgálni és ki kell szelektálni az idegenhonos és jogszabály szerinti halfajokat.

4.9. A horgászati hasznosítás során védett és fokozottan védett fajok nem károsodhatnak.

A Pest Vármegyei Kormányhivatal PE/KTHF/43442-18/2024. határozata pontjai a következő védelmi előírásokat fogalmaztak meg:

33. A tevékenység nem veszélyeztetheti vagy károsíthatja a védett természeti értékeket.

34. A tevékenységet a bányát övező erdei élőhelyek kíméletével kell végezni.

Érintett erdőterület a bányatelek észak-északkeleti részén Vác 73/A erdőtervezett erdő található.

Területe: 1,49 ha

Tulajdonjog: magántulajdon

Elsődleges rendeltetése: tájképvédelem

Védelem: nem áll természetvédelmi oltalom alatt

Faállomány típus: egyéb lombelegyes-cseres, átmeneti erdő

36. A meddő, egyéb depónia helyeket a természeti értékek kíméletének figyelembevételével kell kialakítani.

37. A szükségessé váló fa és cserje kivágást vegetációs időszakon kívül, szeptember 1. és március 31. között lehet végezni, ettől eltérő esetben történő munkavégzés csak a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósággal helyszínen történt előzetes egyeztetés eredményétől függően végezhető. Az egyeztetés eredményéről jegyzőkönyvet kell készíteni és meg kell küldeni a Hulladékgazdálkodási Hatóságnak.

38. Amennyiben a tevékenység során az érintett területen védett, vagy fokozottan védett üreglakó madarak megtelepednek, abban az esetben a költés és fiókanevelési időszakban (*április 15. és augusztus 15. között*) a költőüregek 20 méteres körzetében tilos olyan tevékenység végzése, amely a madarak költését és fiókanevelését zavarja.

39. Költőüreges rézsúk megbontása kizárólag augusztus 15. és április 15. közötti időszakban végezhető.

A helyszíni vizsgálat időpontjában látott fajok bemutatása

GERINCESEK - VERTEBRATA
KÉTÉLTŰEK - AMPHIBIA
FARKATLAN KÉTÉLTŰEK - SALIENTIA

BÉKÁK - ANURA

Varangyfélék - Bufonidae		
Zöld varangy – Bufo viridis	védett	gyakori faj

Levelibéka-félék - Hylidae		
Zöld levelibéka – Hyla arborea	védett	gyakori faj

Valódibéka-félék - Ranidae		
Kecskebéka – Rana esculenta	védett	gyakori faj
Tavi béka – Rana ridibunda	védett	gyakori faj
Erdei béka – Rana dalmatina	védett	gyakori faj

HÜLLŐK - REPTILIA

Édesvízi teknősfélék- Emydidae		
Mocsári teknős – Emys orbicularis	védett	gyakori faj
Vörösfülű ékszerteknős – Trachemys elegans	nem védett	betelepült

Nyakörvösgyíkfélék - Lacertidae		
Fürge gyík – Lacerta agilis	védett	gyakori faj

MADARAK - AVES

VÖCSÖKALAKÚAK - PODICIPITIFORMES

Vöcsökfélék - Podicipitidae		
Búbos vöcsök – Podiceps cristatus	védett	gyakori faj

DARUALAKÚAK - GRUIFORMES

Guvatfélék - Rallidae		
Szárcsa – Fulica atra	védett	gyakori faj

SÓLYOMALAKÚAK - FALCONIFORMES

Vágómadár-félék - Accipitridae		
Egerészöly - Buteo buteo	védett	gyakori faj

TYÚKALAKÚAK - GALLIFORMES

Fácánfélék-Phasianidae		
Fácán - Phasianus colchicus	nem védett	gyakori faj

GALAMBALAKÚAK - COLUMBIFORMES

Galambfélék - Columbidae		
Örvös galamb - Columba palumbus	nem védett	gyakori faj
Vadgerle - Streptopelia turtur	védett	gyakori faj
Balkáni gerle - Streptopelia decaocto	nem védett	gyakori faj

VERÉBALAKÚAK - PASSERIFORMES

Pacsirtafélék - Alaudidae		
Búbospacsirta - Galerida cristata	védett	gyakori faj
Mezei pacsirta - Alauda arvensis	védett	gyakori faj

Fecskefélék - Hirundinidae		
Füsti fecske - Hirundo rustica	védett	gyakori faj
Molnárfecske - Delichon urbica	védett	gyakori faj
Partifecske – Riparia riparia	védett	gyakori faj

Sárgarigó-félék - Oriolidae		
Sárgarigó - Oriolus oriolus	védett	gyakori faj

Varjúfélék - Corvidae		
Holló - Corvus corax	védett	gyakori faj
Dolmányos varjú - Corvus cornix	nem védett	gyakori faj
Vetési varjú - Corvus frugilegus	védett	gyakori faj
Szarka - Pica pica	nem védett	gyakori faj

Cinegefélék - Paridae		
Kék cinege - Parus caeruleus	védett	gyakori faj
Széncinege - Parus major	védett	gyakori faj

Rigófélék – Turdidae		
Énekes rigó - Turdus philomelos	védett	gyakori faj
Feketerigó – Turdus merula	védett	gyakori faj
Házi rozsdafarkú - Phoenicurus ochruros	védett	gyakori faj

Billegetőfélék - Motacillidae		
Barázdabillegető - Motacilla alba	védett	gyakori faj

Seregélyfélék - Sturnidae		
Seregély – Sturnus vulgaris	védett	gyakori faj

Verébfélék - Passeridae		
Házi veréb – Passer domesticus	eu. védett	gyakori faj
Mezei veréb – Passer montanus	védett	gyakori faj

Pintyfélék – Fringillidae		
Tengelic – Carduelis carduelis	védett	gyakori faj

EMLŐSÖK – MAMMALIA

ROVAREVŐK – INSETIVORA

Cickányfélék – Soricidae		
Mezei cickány – Crocidura leucodon	védett	gyakori faj

Vakondfélék - Talpidae		
Közönséges vakond – Talpa europaea	védett	gyakori faj

RAGADOZÓK - CARNIVORA

Menyétfélék - Mustelidae		
Menyét – Mustella nivalis	védett	gyakori faj

PÁROSÚJÚ PATÁSOK - ARTIODACTYLA

Sertésfélék - Suidae		
Vadsertés – Sus scrofa	nem védett	gyakori faj

Szarvasok - Cervidae		
Őz – Capreolus capreolus	nem védett	gyakori faj

RÁGCSÁLÓK - RODENTIA

Egérfélék - Muridae		
Pocokformák - Arvicolinae		
Mezei pocok – Microtus arvalis	nem védett	gyakori faj

5. A tájkép változása, értékelése

A Vác IV. - homok, kavics védnevű, bányatelek a Vác város középpontjától (*légvonalban*) 3,5 km-re délre, a Václiget, városrészben,; 14 ha 750 m² -en fekszik, bekerített és őrzött területen.

Északról ipari hasznosítású, délről pihenő és üdülőövezet (*horgásztó*), keletről és nyugatról kertes lakóházak határolják, tengerszint feletti magassága: 110-113 m.

A vizsgált (25,0 ha) területen építési-bontási területekről szállított hulladékok deponálása, majd válogatás (*idegen anyagok eltávolítása*) után az ellenőrzött anyagot a meglevő bányató rekultivációjához, feltöltésre használják. a bányató feltöltése keleti irányból történik a nyugati irányban.

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytakaságok uralták. A folyópartokat kísérő nádasokat és bokorfüzeseket előbb fűz-nyár, majd a magasártéteken tölgy-kőris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártakaságait a partok felé nádasok, magassásos-zsombékosok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti takaságok ártéri síkságainkon is jelentősen visszahúzódtak, helyüket később rétek, legelők és alacsony termőképességű szántók foglalták el.

A vizsgált terület és környezete az évszázadok óta tartó emberi tevékenység következtében teljesen átalakult. A korábbi időszakban főleg szántóföldi hasznosítás, később a telkesítés, majd napjainkban az ipari tevékenység következtében. A szántóföldi gazdálkodás és a bányaművelés következtében jellemzően csak gyomnövénytakaságok és a spontán cserjésedő és mesterségesen erdősített területen, tájidegen és csak részben őshonos fás és lágyszárú növényfajok élnek. A Természetvédelmi Információs Rendszer adatai alapján a vizsgált (25,0

ha) terület nem áll országos és helyi természetvédelmi oltalom alatt, nem része a Natura 2000 és az Országos Ökológiai Hálózatnak, nem található rajta egyedi tájképi érték.

6. A bányatelek vizsgálata összefoglalása

A Vác IV. - homok, kavics védnevű, bányatelek a Vác város középpontjától (*légvonalban*) 3,5 km-re délre, a Václiget, városrészben, 14 ha 750 m² -en fekszik, bekerített és őrzött területen.

Északról ipari hasznosítású, délről pihenő és üdülőövezet (*horgásztó*), keletről és nyugatról kertes lakóházak határolják, tengerszint feletti magassága: 110-113 m.

A vizsgált (25,0 ha) területen építési-bontási területekről szállított hulladékok deponálása, majd válogatás (*idegen anyagok eltávolítása*) után az ellenőrzött anyagot a meglevő bányató rekultivációjához, feltöltésre használják. a bányató feltöltése keleti irányból történik a nyugati irányban.

A Vác IV. - homok, kavics védnevű, bányatelek területe teljes átalakítás állapotában található, bányászati tevékenység nem folyik, hanem a területen építési-bontási területekről szállított hulladékok deponálása, majd válogatás után az ellenőrzött anyagot a meglevő bányató rekultivációjához, feltöltésre használják. a bányató feltöltése keleti irányból történik a nyugati irányban.

A vizsgált terület és környezete az évszázadok óta tartó emberi tevékenység következtében teljesen átalakult. A korábbi időszakban főleg szántóföldi hasznosítás, később a telkesítés, majd napjainkban az ipari tevékenység következtében. A szántóföldi gazdálkodás és a bányaművelés következtében jellemzően csak gyomnövénytársulások és a spontán cserjésedő és mesterségesen erdősített területen, tájidegen és csak részben őshonos fás és lágyszárú növényfajok élnek. A Természetvédelmi Információs Rendszer adatai alapján a vizsgált (25,0 ha) terület nem áll országos és helyi természetvédelmi oltalom alatt, nem része a Natura 2000 és az Országos Ökológiai Hálózatnak, nem található rajta egyedi tájképi érték.

A vizsgált terület eredetileg folyóvízi, ártéri és lápi növénytársulások uralták. A folyópartokat kísérő nádasokat és bokorfüzeseket előbb fűz-nyár, majd a magasártérekön tölgy-kóris-szil ligeterdők követték. Az állóvizek hínártársulásait a partok felé nádasok, magassásos-zsombékosok, majd a láp és mocsárrétek és láperdők váltottak fel. Az eredeti társulások ártéri síkságainkon is jelentősen visszaszorultak, helyüket később rétek, legelők és alacsony termőképeségű szántók foglalták el.

A táblázatban érintett növényfajok közül a természetes állapotra utalók közül dominánsak a kísérő fajok (16,0%) majd a társulásalkotó fajok (6,0%), és a pionír fajok (1,0%).

A degradációra utaló fajok közül dominánsak a gyomfajok (46,0%), majd a zavarástűrő fajok követik (24,0%), majd a gazdasági (7,0%) -ban.

Nem található a vizsgált területen unikális, fokozottan védett, védett és adventív növényfaj!

A felmérés időpontjában az állatfajok szaporodása már befejeződött, tartott a vonulás, de az átvonuló és áttelelő fajok a vizsgált területen és a határos, gyomnövényekkel fedett területeken és a levegőben tartózkodtak. Az állatok faj és egyedszáma a jelen környezeti állapotoknak megfelelő.

A vizsgálat alapján a természet és tájvédelmi előírások szerint történik a bányatelek területén történő tevékenység. A bányatelek területén bányászati tevékenység nem történt. Folyamatosan történik a bányató feltöltése a tervezési térkép szerint keletről – nyugati irányba. A bányatavon látott és ismertetett fajok számára biztosított az élettér, jelentős nagyságú területet fed le a nádas-gyékényes partszegély, a víz tiszta és jól látható a mederfenék. A zavartalanság biztosított, az északi határon vezető közút járművei keltette zaj hatása sem jelentős. A tiszta vízből kiálló köveken 1 pl mocsári és három vörösfülű ékszerteknős napozott. A madárfajok már nem énekeltek, a megfigyelésük a levegőben történt.

Az természet és tájvédelmi előírások betartása a bánya jelenlegi állapotában megfelelő.

A Vác IV. - homok, kavics védnevű, bányatelek a Vác város középpontjától *(légvonalban)* 3,5 km-re délre, a Václiget, városrészben.: 14 ha 750 m² -en fekszik, bekerített és őrzött területen.

Északról ipari hasznosítású, délről pihenő és üdülőövezet *(horgásztó)*, keletről és nyugatról kertes lakóházak határolják, tengerszint feletti magassága: 110-113 m.

A vizsgált (25,0 ha) területen építési-bontási területekről szállított hulladékok deponálása, majd válogatás *(idegen anyagok eltávolítása)* után az ellenőrzött anyagot a meglevő bányató rekultivációjához, feltöltésre használják. a bányató feltöltése keleti irányból történik a nyugati irányban.

7. Felhasznált irodalom

Dr. Keve András.: Magyarország madarainak névjegyzéke Nomenclator avium hungarica. Madártani Intézet kiadványa. Budapest 1960

Borhidi Attila és Sántha Antal.: Vörös Könyv Magyarország növénytakarulásairól I – II. kötet. TermészetBÚVÁR Alapítvány Kiadó Budapest, 1999.

Simon Tibor.: A magyarországi edényes flóra határozója Harasztok – virágos növények. Tankönyvkiadó, Budapest 1992

Országos Meteorológiai Intézet.: Magyarország éghajlati atlasza Akadémiai Kiadó. Budapest, 1960

Internet.: Természetvédelmi Információs Rendszer (OKIRmap)

Pest Megyei Kormányhivatal.: PE/KTF/36645-19/2015 számú határozata a környezet védelmi engedélyhez

Pest Vármegyei Kormányhivatal.: PE/KTHF/43442-18/2024. határozata pontjai

Mercsák József László
elővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
3915 Tarcál, Klapka utca 14.

Tarcál, 2025.09.15.

Mercsák József László

8. Fényképmelléklet

1. ábra.: A bányató feltöltése állapota

2. ábra.: A bányató északi rész

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott

név: ***Mercsák József László egyéni vállalkozó***

lakcím: ***3915 Tarcál, Klapka utca 14.***

születési hely, idő: ***Miskolc, 1949 május 14.***

anyja neve: ***Mercsák Margit***

személyigazolvány szám: ***890788NE***

szakértői engedély száma: ***Sz-066/2012 élővilágvédelem, tájvédelem szakterület***

A dokumentációban szereplő megállapításokat a hatályos jogszabályok, szabványok, élővilágvédelmi, tájvédelmi, erdővédelmi követelmények szem előtt tartásával tettem meg, támaszkodva a szakirodalomra, eddigi tanulmányaimra, tapasztalataimra. A dokumentációba foglalt adatok, megállapítások valódiságáért a felelősséget vállalom, büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy a dokumentumok tartalma megfelel a valóságnak.

Mercsák József László
elővilágvédelem, tájvédelem szakértő
Engedély száma: Sz-066/2012
3915 Tarcál, Klapka utca 14.

Tarcál, 2025.09.15.

Mercsák József László